

LATVIEŠU FONDA DALĪBNIEMI, TŪKSTOŠNIEMI UN KAPITĀLS

PAZIŅOJUMS

Lai samazinātu dažādo iespiedumu sūtīšanas un pavairošanas izdevumus, apkārtrakstu un citus materiālus neaktīviem fonda dalībniekiem turpmāk vairs nepiesūtīs.

"ŠANAS" VIETĀ "RIKOJUMS"

No Stokholmas Latviešu teātra saņemts paziņojums, ka šī gada turnejā paredzētās otrās lugas "Šanas" vietā tiek iestudēta čehu disidenta, rakstnieka Vaclava Havela "Rikojums", Jāņa Gulbiša latviskojumā.

Teātra režisore Māra Rozīte par to raksta: "Dažādu iemeslu dēļ ir jāmaina otrās lugas izvēle. Pirmkārt, bija paredzēts 'Pūces spieģeļa' dramatisējums, bet laika trūkuma dēļ tas nevar notikt. Darbs pie 'Brīnumputna' prasīja daudz vairāk laika un enerģijas nekā bijām domājuši. Otrkārt, daļa no mūsu ansambļa atrodas Minsterē; divi dalībnieki apmeklē Minsteres Latviešu

ģimnaziju un viņu klātbūtne visos mēģinājumos būtu bijusi nepieciešama."

"Brīnumputna" un "Šana" viesizrādēm ASV un Kanadā, Latviešu Fonds pagājušā gadā piešķīra \$13,850 pabalstu.

SĒKLAS NAUDAS PIESKĪRUMI

Kopš pagājušā rudens pilnsapulces, piešķirti sekojošie sēklas naudas pabalsti:

\$1,750 - Amerikas Latviešu Jaunatnes apvienībai Macintosh Plus datora iegādei. Datoru, kopā ar jau iegādāto lāzera iespiedēju, apvienība lietos mēnešraksta ALJA Ziņas un žurnāla Vēja Zvani kvalitātes uzlabošanai un iespēšanas izdevumu samazināšanai.

\$2,800 - Lalitai Muižniecei latviešu valodas fonoloģijas materiālu sagatavošanai. Materiālus, ko vēlāk paredz izdot grāmatas formā, lietos pareizas latviešu valodas izrunas mācīšanai skolās. Viela būs piemērota pamatskolām, vidusskolām, universitātes kursiem un pašmācībai.

PAR ANDREJU JANSONU UN "GUNDEGU"

Pelēkais nams Ilguciemā pie Rīgas, Dzirciema un Cementa ielas stūrī, kur sākās Andreja Jansona dzīves gaitas, stāv vēl šodien. Rīgas radiofona tehniķa Friča Jansona un Statistiskās pārvaldes darbinieces Emīlijas Jansones dēls Andrejs piedzimis 1938. gada 2. oktobrī Rīgā. Pārvedot no slimnīcas, mājās viņu sagaida septiņus gadus vecais Juris Jansons, kas mazo brālīti bērnišķīgā greizsirdībā nemaz nevar ieredzēt.

Cik dažādi ir šie abi Jansonu ģimenes dēļeni! Pretstatā mierīgajam Jurim Andrejs ir dzīvsudrabs, vienmēr gatavs visu ko izmēģināt. Tā gluži neviļus trusis "iekrīt" mazmājinā, izraisot sarežģītu un gauži smirdīgu glābšanas akciju. Citureiz vējainā dienā virtuves dūmeņa lūka "atveras" vaļā, un viss mājā aplājas ar melnu kvēpu kārtiņu. Pēc tam, kad viss savākts un satīrīts, dūmenis "atveras" vēlreiz, un lielā tīrīšana sākas atkal no gala. Arī Ventspilī dzīvojošais vectēvs Krišs Jansons piedzīvo mazdēla rosīgo darbošanās garu, kad goda ratus atrod pamatīgi nodarvotus gan no ārpuses, gan iekšpuses.

Otrā pasaules kara beigās ar amerikāņu okupāciju Jansonu ģimene sagaida kādā katoļu skolā Dienvidvācijā, netālu no Eslingenas. Eslingenas latviešu nometne un pirmā latviešu skola tad arī kļūst par Andreja latviskās dzīves ievirzītājam.

Lai pabeigtu pamatskolu un pa īstam sastaptos ar mūziku, ir jāpārceļo okeāns. Tur Norfolkā, Virdžīnijā, Andrejs atklāj, ka viņš ļoti vēlas spēlēt skolas orķestrī. Vienīgais brīvais instruments ir oboja, un viņš sāk to mācīties.

Norfolkā Jansonu ģimene apmetusies pie Andreja mātes brāļa Freda Markus atraitnes Blanšas, kas par viņiem gādājusi jau Vācijā. Mātes brālis piecpadsmit gadu vecumā 1905. gadā aizbēdzis kā kuģa puika uz Ameriku un vēlāk kļuvis par tankkuģa kapteini. Viņa kuģis, vācu zemūdenes torpēdēts, gājis bojā Otrā pasaules kara laikā Ņujorkas pievārtē. No krasta to vēl varējuši redzēt degam.

Šī gādība un palīdzība turpinās arī, Jansonu dēliem ejot skolās un studējot. Juris kļūst arhitekts, un dažas viņa idejas iedzīvinātas plānotās pilsētas Restonas atpūtas centrā. Andrejs 1960. gadā beidz Džuliarda mūzikas skolu Ņujorkā, specializējoties obojas spēlē. Obojas spēlē viņš ar Itālijas valdības stipendiju papildinās vēl Venēcijā.

Vasaras paiet, gan ciemojoties pie vecākiem, kas pārcēlušies uz baptistu iemīloto Ābolciemu (Appelbachs-

ville) Pensilvānijā, gan braukājot ar kuģi pa upēm un spēlējot kuģa orķestrī. Ābolciemā, jaunatnes svētkos, Andrejs satiek Astrīdu Ribenieci, kas vēl mācās Kvēkertaunas vidusskolā. Baptistu jaunatnes sadzīve tajā laikā ir vēl ļoti rosīga, ar piektdienas ugunskuru vakariem, saviesīgo dzīvi un referātiem par Latvijas vēsturi un reliģiskām temām.

1961. gadā Andrejs un Astrīda Ābolciemā apprecas, pēc tam veselu vasaru ceļo pa Eiropu, pārgulēdami teltī. Ziemas paiet, spēlējot orķestros, vasaras - ar Astrīdu apceļojot pasauli, kamēr 1968. gadā piedzimst Mārcis un jāsāk domāt par pastāvīgu dzīves vietu. Uldis Grava aicina apmesties Leonijā, Ņūdžersijā. Ja sarastos 22 latviešu bērni, varētu pieprasīt skolā latviešu valodas mācīšanu. Jansoni gan Leonijā apmetas uz dzīvi, taču Gravas iecere nepiepildās. 1971. gadā Leonijā piedzimst meita Zinta.

Ilguciemā Andrejs Jansons vēlreiz atgriežas pēc ilgiem gadiem. Tur vēl stāv mātes tēva Miķeļa Markus būvētā baptistu baznīca, kurā māte jaunībā spēlējusi ērģeles un dziedājusi korī. Ventspils pusē no četrām tēva māsām, no kuģam vecākā Marta audusi krāšņus tautas tērpu brunčus, vairs palikusi tikai viena māsa. Andreja radošais gars, liekas, nācis no plašās tēva radu cilts, apdāvinātība mūzikā no mātes.

Mīlestība uz latvisko mūziku sākusies tēva drauga Osvalda Grīna mājās Indianapolē, kur pirmo reiz saticies ar kokli, un no šīs tikšanās sākusies kokļu mūzik atdzimšana svešumā.

Smilšu kalnā jau tēvs (1976.), Juris (1978.) un māte (1982.). Mūzika nerimstas. Zinta spēlē vijoli, Mārcis dzied korī un spēlē klavieres un ģitaru. Andrejs visiem dienišķo maizi pelna ar obojas spēli un orķestru diriģēšanu. Jeb varbūt tie ir dienišķie milti, no kuģiem Astrīda cep visgardāko rupjmaizi. Andreja Jansona pārējais laiks pārpilnam piepildīts ar latvisko dziesmu, mūziku un teātri.

*

Mūzikālais teātris "Gundega" pēdējā Latviešu Fonda balsošanā ar 1,053 punktiem saņēma pieprasītos \$10,000. Kopā ar agrāk saņemtajiem \$2,000 sēklas naudas tā ir daļa no \$59,000 budžeta, kurā ieskaitīti arī profesionālo mūziķu honorāri.

Darināt "Princeses Gundegas un karaļa Brusubārdas" dekorācijas ir Evalda Dajevska mūža iecere un, kā viņš pats saka, varbūt pēdējais šāda veida darbs.

Kāpēc Andrejs Jansons izvēlējies tieši šo lugu? Pirmkārt, tāpēc, ka no piemērotām latviešu lugām nav daudzas palikušas, kuģas kāds komponists jau nebūtu aizņēmis. Otrkārt, šekspīriskā "Princese Gundega" ar atšķirīgajiem tēliem ir mūzikāli ierosinoša.

Vilnis Baumanis veiksmīgi veidojis lugas tekstu saīsinot Brigaderes oriģinālu un papildinot to ar paša rakstītiem dziesmu tekstiem.

Konkursa veidā izvēlēti aktieri, daudzi arī no Ņujorkas koŗa koristiem. Izrādē piedalīsies Laila Robiņa, Laila Saliņa, Pauls Berkolds, Ivars Mičulis, Silvija Padega, Sandra Zeidenberga, Aina Poilova un vēl daudzi citi. Mēģinājumi notiks Ņujorkas draudzes nometnē Katskiļu kalnos no 10. līdz 24. jūnijam, pirmizrāde 26. jūnijā Ņujorkā, pēc tam vairākas izrādes Dziesmu svētkos Indianapolē.

Tie, kas 1987. gada vasarā piedalījās dekorāciju gatavošanā, piedzīvoja dekoratora Evalda Dajevska apbrīnojamo precizitāti un izdomu, kurai pamatā ir mīlestība un cieņa pret teātri, aktieri un skatītāju.

Šīs izrādes dekorācijas ir atšķirīgas no 1975. gada "Princeses Gundegas un karaļa Brusubārdas" uzveduma. Toreiz tās bija sapņainas, romantiskas. Šajā izrādē Dajevski ieraudzīsīm atkal tādu, kādu viņu pazīstam un esam iemīlējuši no daudzajiem dekorāciju metiem viņa izstādēs. Par kostīmu šūšanu gādā Anda Pirvica ar palīdzēm.

Grūtais fiziskais darbs, īstenojot Dajevska ieceres audeklā un kokā, veikts gan Jonkeru baznīcas lejas zālē, kopā sašujot milzu audeklus paša mākslinieka uzraudzībā, gan G. Munteres un H. Krasta garāžās veidojot atsevišķas skatuves detaļas, lai beidzot visu to draudzes nometnē precīzi saskrūvētu un saeņģētu kopā. Mākslinieka precizitāte atsevišķo daļu zīmējumos ir bijusi apbrīnojama.

Koristi dekorāciju darbos pavadījuši arī savus atvaļinājumus, no agra rīta līdz vakaram norāpojot uz ceļiem vairākas jūdzes.

Pateicībā par veikto darbu un saņemtajiem atbalstiem Ņujorkas latviešu koris novēl, lai tie, kas varēs ierasties mūzikālā teātra "Gundega" izrādē, saņemtu paliekošu mākslas pārdzīvojumu.

Rita Gāle

KANDIDĀTI PADOMEI UN REVĪZIJAS KOMISIJAI

Sogad Latviešu Fonda padomes pilnvaru laiks izbeigsies Anitai Padegai Bataragai, Jurim Petričekam un Aivaram Ronim. Jāpārvēl būs arī visi revīzijas komisijas locekļi.

LF padomes locekļus ievēl uz trīs gadiem un revīzijas komisijas locekļus uz vienu gadu.

Lai jau laikus apzinātu kvalificētus un ieinteresētus kandidātus, nominācijas komisija lūdz fonda dalībniekus sniegt ieteikumus. Ieteikumi adresējami fonda padomes priekšsēdim Aivaram Ronim, 449 South 40th Street, Lincoln, Nebraska 68510, USA.

DALĪBNIĒKU BALSIS

Latviešu Fondam:

Paldies Latviešu Fonda padomei un visiem darbiniekiem par pašai dziedīgo un sekmīgo darbu latviešu un Latvijas labākai nākotnei!

Pēteris Pētersons

Seattle, WA

Latviešu Fondam:

Kad iestājos Latviešu Fondā man apsolīja, ka tiklīdz es kļūšu tūkstošnieks, saņemšu fonda krūšu nozīmīti. Esmu bijis tūkstošnieks jau vairākus gadus, bet solīto krūšu nozīmīti vēl neesmu saņēmis.

Margers Pinnis

West New York, NJ

* Padome atvainojas par neuzmanību. Nozīmīte ir nosūtīta un tai vajadzētu būt jau pienākušai.

Latviešu Fondam:

Kādēļ apkārtraksts tika izsūtīts tik vēlu?

Emilija Bērziņa

Islington, Ont.

* Apkārtraksts Nr. 43 bija nodrukāts jau septembra sākumā un, lai taupītu pasta izdevumus, sagatavots izsūtīšanai kopā ar balsošanas materiāliem. Bet izsūtīšana aizkavējā, jo bija sabojājies fonda grāmatvedības skaitļotājs un līdz ar to nebija iespējams izgatavot dalībnieku kontu pārskatus, kurus pievieno balsošanas materiāliem. Kontu pārskati uzrāda dalībnieka maksājumus fondam un balsstiesību stāvokli.

Latviešu Fondam:

Jums vajadzētu vairāk skatīties, lai pabalsta pieprasījumi atbilstu vairāk tam, kā sākumā bija paredzēts. Tagad katra privātpersona iesniedz dažāda veida piepra-

Latviešu Fonds

Par Latviešu Fonda dalībniekiem var kļūt atsevišķas personas, ģimenes un organizācijas.

Dalībnieka iestāju maksa ir \$50. Dalībnieki iegūst un uztur balstiesības, aizdodot (vai ziedojot) vismaz \$10 mēnesī, līdz kamēr sasniegta pilna viena dalībnieka aizdevuma vai ziedojuma summa - \$1000, kas tad dod balstiesības uz visu mūžu.

Akreditētu mācības iestāžu studenti var kļūt par Latviešu Fonda dalībniekiem, iemaksājot \$10 iestāju maksu. Dalībnieks-students iegūst un uztur balstiesības, pa studiju laiku maksājot \$10 gadā un pēc studiju beigšanas veicot parastos dalībnieka maksājumus.

Dalībniekam iespējams saņemt sava aizdevuma atmaksu vēlākais viena gada laikā pēc rakstiska pieprasījuma iesniegšanas. Iestāju maksas un studentu gada maksas Latviešu Fonds izlieto sava darba veidošanai un izpaltīšanai. Tās - tāpat kā ziedojumi - atpakaļ saņemamas nav.

Latviešu Fonds pieņem testamentārus novēlējumus un ziedojumus.

Tuvāka informācija un iestāšanās anketas pieprasāmas LF sekretārei Anitai Padegai Bataragai, P. O. Box 9255, Schenectady, NY 12309, vai dalībnieku pārzinim Jurim Petričekam, 350 Olive Street, Menlo Park, CA 94025.

sījumus un jūs liekat tos uz balsošanu. Vairāk kultūras jaunradei un izglībai!

L. Pogainis
Union, NJ

* Padome labprāt uzklausi arī citu dalībnieku domas un uzskatus šinī jautājumā.

Latviešu Fondam:

Izlasot apkārtrakstu Nr. 43 netiku gudrs, kā izdarāma balsošana, vai ar krustiņa atzīmi, vai ar nevēlāmo kandidāta nostrīpošanu, un kādā gadījumā nobalsojums nederīgs.

Mans lūgums būtu, ka ikvienam kandidātam jābūt dzimšanas dati.

R. Bērziņš
Islington, Ont.

* Balsošanu izdara aiz kandidāta vārda, ievēlot krustiņu (x) vai ķeksīti (✓). Balsojums ir nederīgs, ja ievilkto krustiņu un ķeksīšu skaits pārsniedz noteikto. Turpmāk uz balsošanas zīmes sniegsim precizākus norādījumus.

Latviešu Fondam:

Latviešu Lietiskās Mākslas biedrības valdes vārdā pateicos par paskaidrojošo vēstuli par Latviešu Fonda 6. gada piešķirumiem. Pati personīgi biju iepriecinota pārsteigta, ka saņēmu šo informāciju. Par to Latviešu Fonda valde ieguvusi manu lielu atzinību. Esmu diezgan 'zaļa' darbiniece latviešu sabiedrībā Amerikas mērogā un līdz šim esmu bijusi sakaros tikai ar ALA KF un PBLA KF, par ko esmu diezgan nelaimīga un sašutusi, ka ievērojami latviešu sabiedrības darbinieki darbojas tik neievēriģi ar sabiedrības naudu un tik maz ar pieklājības normām, kas pieņemtas mūsu laiku vispājējā sabiedrībā.

Pateicos par ierosinājumu no jauna pieteikt šo mūsu projektu. Tas patreiz nav attaisnojams, jo "Latvijas Saules" II sējums jau būs gatavs decembrī un III sējums ne vēlāk kā uz 1988. g. dziesmu svētkiem. Ja finansiāli varam ko paveikt diezgan laicīgi, nevēlamies gaidīt veselu gadu uz varbūtēju atbalstu. Esam pārrunājuši nākotnes projektus, un kādam no tiem gan vēlētos sabiedrības pabalstu. Ar nožēlu esam konstatējuši, ka kultūras laukā lietiskā māksla - mūsu tautas māksla, sabiedrības uztverē ir uz paša apakšējā pakāpiena salīdzinot ar mūziku, tautas dejām, mākslu-glezniecību un teātri. Ar mūsu darbību centīsimies to nostādīt uz vienlīdzīga un līdzvērtīga līmeņa ar citām mākslām, kur tā tiesām iederās.

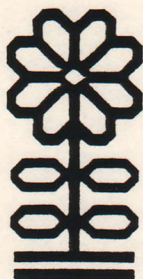
Vija Wurstone
Dayton, OH

JAUNI DALIBNIEKI

- 969 Zeidaks, Andris
Whitehorse, Yukon
- 970 Bankers, Aleksandrs
West Islip, NY
- 971 Ronis, Valdis un
Janševica, Selija
Lincoln, NE
- 972 Skangali, Anris un Maija
Briarcliff Manor, NY
- 973 Rūtiņš, Andris
Cleveland, OH
- 974 Zeidenberga, Sandra
Katonah, NY
- 975 Kalns, Alfons
Mississauga, Ont.
- 976 Stots, Jānis
Bedford, NY
- 977 Skuja, Lucija
Grand Rapids, MI
- 978 Pūliņa, Aina
Chicago, IL
- 979 Palava, Elvīra
Newton, NSW

JAUNI TUKSTOSNIEKI

- 446 Saules Jostas ansamblis
Roseville, NSW
- 447 NJ Latv. Fed. Credit Union
Union, NJ
- 448 Silīņa, Ausma
Scarborough, Ont.
- 449 DV Sidnejas nodaļa
Bankstown, NSW
- 450 Granti, Valdis un Mirdza
Rolling Meadows, IL
- 451 Abena, Agita
Philadelphia, PA

- 452 Bundžas, Kārlis un Austra
Bloomfield, NJ
- 453 Asbergs, Ritvars
Canton, MA
- 454 Vatvara-Suuberg, Ināra
Providence, RI
- 455 Sīle, Ilze
San Francisco, CA
- 456 Padegi, Juris un Gita
Hastings-on-Hudson, NY
- 457 Tumi, Edvīns un Zaiga
Laurel, MD
- 458 Abuli, Dzintars un Biruta
Cambridge, OH
- 459 Reinfeldi, Juris un Lauma
Wollongong, NSW
- 460 Batarags, Roberts
Schenectady, NY
- 461 Krievs, Alberts
Montreal, Que.
- 462 Juŗa Ūdra piemiņai
- 463 Pūliņa, Aina
Chicago, IL
- 464 Palava, Elvīra
Newtown, NSW

LATVIEŠU FONDA PADOME

Aivars G. Ronis
Padomes priekšsēdis
449 South 40th Street
Lincoln, NE 68510
(402) 489-2776

Juris Cilnis
Priekšsēŗa vietnieks,
projektu pārzinis
19222 Beckford Place
Northridge, CA 91324
(818) 349-8023

Laimonis Streips
7012 Church Street
Morton Grove, IL 60053
(312) 965-3646

Anita Padega Bataraga
Vicepriekšsēŗe, sekretāre
P.O. Box 9255
Schenectady, NY 12309
(518) 370-5924

Biruta Abula
Projektu iesniegumu lietvede
702 North 7th Street
Cambridge, OH 43725
(614) 439-4226

Klāvs Zichmanis
Apkārtraksta redaktors
215 Sandwell Drive
Oakville, Ont.
Canada L6L 4P3
(416) 847-0341

Juris Petriŗeks
Vicepriekšsēŗis, kasieris,
dalībnieku pārzinis
350 Olive Street
Menlo Park, CA 94025
(415) 324-2066

Jānis Grāmatiņš
2000 North Adams Street
Apt. 527
Arlington, VA 22201
(703) 524-4492

Valdis Liepiņš
84 John Street
Weston, Ont.
Canada M9N 1J7
(416) 248-9137